

aus. Déi Éischt, déi erakomm sinn, ganz oft, halen elo érischt op oder hunn elo érischt just opgehalen. Mä wann dat geschitt ass, da wäerte mer déi Évaluation qualitative, esou wéi se genannt gëtt, absolut maachen.

Merci.

► **Une voix.**- Très bien!

► **M. le Président.**- Merci dem Här Aarbechtsminister.

Domadder wiere mer um Enn vun dëser Diskussioun. Ech géif lech elo nach eng Kéier proposéieren, datt mer Punkt eng Auer erëm viru-fuere mat eisen Debatten. Um eng Auer gëtt och direkt ofgestëmmt iwwert déi zwee Projeten, iwwert déi mer de Moien net konnten ofstëmmen.

Domadder wier elo emol d'Sitzung bis eng Auer ënnerbrach.

Ech soen lech Merci.

La séance est suspendue à 12.21 heures.

La séance est reprise à 13.04 heures.

D'Sitzung ass op.

Ech géif lech proposéieren, datt mer direkt géifen ufänke mat deem éischte Projet de loi, nämlech deem iwwert den Affekotberuff. D'Riedezäit ass nom Modell 1 festgeluecht. Et hu sech schonn ageschriwwen: déi Häre Bettel, Bodry, Braz an Henckes. D'Wuert huet elo de Rapporteur vum Projet de loi, den honorabelen Här Gilles Roth. Här Roth, Dir hutt d'Wuert.

6. 5660B - Projet de loi concernant l'exercice de la profession d'avocat sous forme d'une personne morale et modifiant

1. la loi modifiée du 10 août 1991 sur la profession d'avocat;

2. les articles 2273 et 2276 du Code civil

Rapport de la Commission juridique

► **M. Gilles Roth (CSV), rapporteur.**- Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, Här Minister, de Gesetzesprojet 5660B mécht eng Rei Ännerungen um Affekotegesetz.

Hauptännerung ass déi: D'Affekote kënnen an Zukunft hire Beruff ënnert der Form vun enger kommerzieller Gesellschaft ausüben.

Et ginn deemno an Zukunft dräi Formen, ënnert där een Affekot kann exercéieren: éischstens als eleng schaffenden Affekot; zweetens als Member vun enger Affekotenassociatioun, oder drëtt Méiglechkeet, an dat ass nei, am Kader vun enger Affekotegesellschaft.

Den Ënnerscheid tëschent enger Affekotegesellschaft an enger Associatioun ass deen, dass d'Gesellschaft eng eege juristesche Personalitéit huet an och als solch an Zukunft um Barreau agedroe gëtt.

Dorausser ergi sech natierlech eng Rei vu Froen.

Éischstens: Firwat iwwerhaupt eng Affekotegesellschaft?

Mä dat gëtt et schonns am Ausland an och an eisen Nopeschlänner. De Choix, fir e sougenannte liberale Beruff ënnert der Form vun enger Gesellschaft auszeüben, ass och hei am Land net nei. Dat gëtt et schonns fir d'Architekten, d'Ingenieuren, d'Réviseurs d'entreprises an d'Experts-comptables.

De Bedarf, fir eng Affekotegesellschaft ze schaffen, kënn virun allem vu groussen Affekoten-étuden hei am Land, déi oft vernetzt mat auslännesche Confrères zesummeschaffen.

(Brouhaha)

► **M. le Président.**- Ech bidden lech, dem Här Rapporteur nozelauschten!

► **Une voix.**- Très bien!

► **M. Gilles Roth (CSV), rapporteur.**- Wat ass dann elo d'Form vun esou enger Affekotegesellschaft?

Mä si musse sech als kommerziell Gesellschaft gemäß dem allgemenge Lëtzebuerger Gesellschaftsrecht opstellen. Dat kann also eng Personengesellschaft sinn oder eng Kapitalgesellschaft wéi eng Société anonyme oder souguer eng S.à r.l. Och eng sougenannten „Société unipersonnelle“, also eng Eepersonengesellschaft ass méiglech.

D'Form vun der Affekotegesellschaft ass kommerziell. Hire Gesellschaftszweck ass awer zivil. Dat heescht also, dass d'Affekote keng Geschäftsleit ginn, am gesetzleche Sënn vum Wuert. D'Gesetz gesäit nämlech ausdrécklech vir, dass een Affekot net zugläich ka Gérant vun engem Geschäfts-, Handwierks- oder Industriebetrieb ka ginn.

Hie kann och net gläichzäiteg Assurancenagent spille respektiv Finanzdëngeschtleeschunge maachen, wéi e sougenannte PSF.

Een Affekot kann awer weiderhi Member an engem Verwaltungsrot sinn. Hie kann och Gesellschaften bei sech domiciliéieren.

Wéi ass et dann elo mat de Steieren, déi eng Affekotegesellschaft muss bezuelen?

Eng Affekotegesellschaft muss Betrëbssteuer an och Gewerbesteier bezuelen. Si kann also net Wénkelaffekot spillen a soen, well si een zivile Gesellschaftszweck hätt, wier si vun der Gewerbesteier befreit.

D'Artikelen 2 aus dem Gewerbesteiergesetz respektiv 159 an 162 aus dem Akommessteiergesetz regelen dat. Ech soen dat hei daitlech, well et den ausdréckleche Wëlle vun dem Gesetzgeber ass, fir d'Affekoten hei keng Extrawurscht ze broden. Och Architekten, déi ënner enger Gesellschaft schaffen, bezuele Gewerbesteier. Iwwregens huet de Barreau dës Liesaart vun der Commission juridique esou och novollzunn. Si ass am schrëftleche Rapport daitlech detailléiert.

Véiert Fro ass déi: Wat sinn dann elo déi konkret Ufuerderungen un eng Affekotegesellschaft?

Majo, si muss sech formell op dem Barreau als solch aschreiwen. Si muss all Berufsufoerderungen erfëllen, déi och en eenzelnen Affekot muss hunn. Dat heescht, dass nëmmen Affekote kënnen Associéen an enger Affekoten-étude sinn.

Et geet also net, dass zum Beispill e räiche Geschäftsmann géif esou eng Étude féieren. An den Exekutivorganen vun der Affekotegesellschaft dierfen och nëmmen Affekote setzen, mä net zum Beispill e Réviseur d'entreprises. Hei spillt d'Eenheet vun dem Beruff. Et gëtt keng berufflech iwwergräifend Multidisziplinaritéit.

Eng Affekotegesellschaft kann e sougenannten Acte d'avoué maachen. Zum Beispill Zivilakte wéi Scheedungen, eng Affär um Verwaltungsgericht oder Cassatioun. D'Gesellschaft brauch awer duerfir als Associé een Avocat à la Cour vun der Lëscht 1 vum Barreau, deen eng sougenannten Influence significative an der Gesellschaft huet. Op Lëtzebuerger heescht dat, do muss eppes ze soen hunn. Et dierf also kee Stréimann sinn.

Eng Affekotegesellschaft kann och a Faillite erkläert ginn, grad wéi eng aner kommerziell Gesellschaft. D'Iwwerdroe vun de Gesellschaftsparten tëschent den Associéen, déi muss an de Statute vun der Gesellschaft geregelt ginn. Dat ass wichteg, well jo nëmmen Leit, déi Affekot sinn, kënnen Associé vun enger Affekotegesellschaft sinn. Dass et do emol zu Reiweren oder, fir et fein ze soen, zu ënnerschiddleche Vuë ka kommen tëschent den Ierwe vun engem verstuerwenen Associé an deenen anere Partnern, dat dierft och an Affekotekreesser deemächst net ausbleiwen. De Gesetzesprojet regelt dat selwer net, mä verweist, wéi virdru gesot, op d'Statuten.

Fënneft Fro ass déi: Wéi steet et dann elo mat der Verantwortung vun enger Affekotegesellschaft?

Mä déi ass duerch déi üblech Regeln, déi sougenannten Droits communs vun dem Gesellschaftsrecht geregelt. Wann en Affekot e Berufsfeeler mécht, zum Beispill en Délai d'appel verluupt, dann ass dat d'Affekotegesellschaft, déi derfir haftbar ass vis-à-vis vun dem Client.

D'Affekotegesellschaft fällt mat dem Aschreiwen um Barreau automatesch ënnert d'Gemeinschaftsversicherung vun dem Barreau, déi bis zwou an eng hallé Millioun Euro pro Sinister geet. Individuell Berufsversicherungen, déi do iwwer erausginn, sinn natierlech méiglech. De Client huet op deem Punkt also keen Nodeel doduerch, dass e vun enger Affekotegesellschaft vertruede gëtt.

Sechst Fro ass déi: Wéi steet et dann elo mat den auslänneschen Affekotenétuden?

Mä déi kënnen sech och als solch um Barreau hei zu Lëtzebuerg oder zu Dikrech aschreiwen. Si mussen awer an hirem Ursprungsland als Affekot zougelooss sinn. Si mussen och hei am Land déi Konditioun erfëllen, déi bei engem auslänneschen Affekot spillen, dee sech als Eenzelpersoun op dem Barreau aschreift. Eng däitsch Steuerberodungsgesellschaft ka sech net um Lëtzebuerger Barreau als Affekot androen. Dat geet jo iwwregens och net zum Beispill fir eng Lëtzebuerger Fiduciaire.

Siwent Fro: Wou kann dann elo een Affekot oder eng Affekotegesellschaft sech etabléieren?

Och dat ass nei. An zwar an Zukunft am ganze Land. Bis elo konnt en Affekot nëmmen an der Stad, zu Dikrech oder zu Esch sech etabléieren. Mat dësem Gesetzesprojet kann een dat an Zukunft am ganze Land maachen. Een Affekot

kann also zum Beispill seng Étude zu Diddeleng, zu Miersch oder op der Musel hunn. Eng Affekotegesellschaft dann, déi ka sech och souguer an enger Zone d'activités néierloossen.

Den Affekot oder d'Affekotegesellschaft ass op deem Barreau registréiert vun dem Gerichtsbezirk, wou de Cabinet etabléiert ass. Zum Beispill eng Affekotenétude zu Réiser, déi kann net um Barreau zu Dikrech ageschriwwen ginn.

Een Affekot kann och nëmmen Member an enger Affekotegesellschaft sinn. Hie kéint awer zum Beispill als eleng schaffenden Affekot zu Dikrech sinn a Member vun enger Affekotegesellschaft hei an der Stad.

Aacht Fro: Wat gëtt dann nach an dem Gesetzesprojet geregelt?

Mä et ginn nach eng Rei vu Präzisiounen iwwert den Oflaf vun der Generalversammlung vum Barreau, well mir de Moment - nu lauschtert gutt! - 1.700 Affekoten zu Lëtzebuerg hunn an déi aktuell Regele fir den Oflaf vun der Assemblée générale vun dem Barreau dëser grousser Zuel net méi ugepasst ass.

Et ginn och nach eng Rei Upassungen am Disziplinarverfahre géint een Affekot, fir deem Rechnung ze droen, dass zukünfteg de Beruff och als Member vun enger Affekotegesellschaft kann ausgeübt ginn. Zum Beispill wann een individuell Verfeele vun engem Affekot virläit, bedeit dat net automatesch eng Disziplinarstrof géint d'Affekotegesellschaft, wou ee Member ass.

Néngt a lescht Fro zu dem Projet: Firwat huet et da bal fënnef Joer gedauert, dass dës Projet zur Ofstëmmung kënn?

Mä well et en däregen Dossier ass. Et gouf een ursprüngeleche Projet vun der Regierung schonns am Abrëll 2007. Dës Projet gouf e puermol amendéiert vun der Commission juridique, well ee wollt eng sougenannte Société d'exercice libéral schafen, déi sech dann op méi Fräiberuffer, zum Beispill d'Architekten, d'Ingénieur-conseils, d'Experts-comptables an d'Réviseurs d'entreprises géif applizéieren.

Schlussendlech hu mir awer dovun ofgesinn, fir der Spezifitéit vun dem Affekotberuff hei besser Rechnung ze droen. De Statsrot, deen ass och duerfir net ganz zefridde mat der Orientéierung vun dem Gesetzesprojet, wéi se elo no x Amendementen virläit. Mä et gëtt, an dat soen ech kloer an daitlech, awer keng Opposition formelle.

Elo hu sech awer am Kontext vun der Analys vum Gesetzesprojet nach eng Rei Froen gestallt, wou de Minister och gär gehat hätt, dass dat an der Plénière hei géif abordéiert ginn. Et sinn zwou prinzipiell Froen, déi an deem Kontext weiderhin opbleiwen.

Déi éischt Fro ass déi, ob ee sollt wéi am angelsächsesche Recht, Här Bettel, eng Kéier eng Differenz maachen tëschent engem sougenannten Avocat plaideur an engem Avocat conseil.

De Barreau plädéiert fir d'Unicitéit vun dem Beruff, well e keng esou eng Trennung wëllt. An der Commission juridique, do ginn d'Froen, d'Vuen iwwert déi Fro awer ausseren. Verschidde Membere mengen, net zulescht weinst den néidege Sproochkenntnisser wier eng Opdeelung tëschent den Affekoten, déi plädéiere ginn, an engem reng berodenden Affekot am Sënn vun der Interesseverriedung vun dem Client.

Eng weider a vill méi quokeleg Fro, dat ass déi vun den néidege Sproochkenntnisser, déi en Affekot muss hunn. En Affekot muss hei zu Lëtzebuerg déi dräi administrativ Sproochen, nämlech Däitsch, Franséisch a Lëtzebuerger kennen.

Enn November 2011, also virun engem knappen Mount, ass awer eng sougenannte Procédure d'infraction vun der Europäescher Kommissioun géint eist Land ulafe gelooss ginn, weinst den Ufuerderungen, déi mir um Niveau vun de Sproochkenntnisser fir en Affekot stellen. Ursaach ass eng Reklamatioun vun engem europäeschen Affekot - et war e Spuenier -, deen dräi Joer hei als Affekot geschafft huet, mä de Sproochentest am Däitschen an am Lëtzebuerger net bestanen huet.

D'Europäesch Kommissioun, déi ass der Meinung, dass d'Exigenz vun der Kenntnis vun deenen dräi Sproochen net verhältnisméisseg wier. Den Affekot, deen hätt jo bewisen, dass e während dräi Joer hei um Barreau als Affekot geschafft hätt. E groussen Deel vun den Aktivitéiten vun engem Affekot kéint, der Kommissioun no, ee maachen ouni Lëtzebuerger oder Däitsch ze kënnen.

De Règlement d'ordre intérieur vun dem Affekotbarreau, dee géif, der Kommissioun no, och engem Affekot verbidden, Affären unzehuelen, wou en net déi néidege Kompetenzen a Fachkenntnisser hätt.

Drëtt Argument vun der Kommissioun, d'Franséisch, dat wier jo och déi offiziell Sprooch vun eise Journal officiel oder dem Memorial.

D'Europäesch Kommissioun, déi kënn deemno zur Konkusioun, dass en Affekot, deen nëmmen Franséisch géif schwätzen an och Sproochkenntnisser hätt, zumindest deelweis als Affekot hei am Land misst kënnen schaffen. An d'Affekotegesetz misst, der Kommissioun no, dahingehend geännert ginn, fir och Affekoten den Zougank zum Beruff ze erméiglechen, déi net déi dräi offiziell Sproochen géife beherrschen, quitte dass si nëmmen an deene Beräicher da géife schaffen, wou hir Sproochkenntnisser duerginn, soss géif Lëtzebuerg géint EU-Recht verstousen.

D'Regierung huet Zäit eigentlech bis Enn dëst Joer, fir hir Observatiounen zu där Fro op Bréisel ze schécken. D'Justizkommissioun huet de Barreau an de Minister zu där Prozedur héieren. De Barreau ass der Meinung, dass am Sënn vun enger gudder Verriedung vun dem Client déi dräi Sproochen, also Lëtzebuerger, Däitsch a Franséisch néideg sinn, dat net zulescht opgrond vun de Particularitéiten vun eiser Justiz.

Zum Beispill Protokoller vu Polizeiautoritéiten sinn an der Regel op Däitsch formuléiert; Clienten bei der Justice de paix, déi kënnen sech op Däitsch, Franséisch oder Lëtzebuerger ausdrécken; d'Vehéier, d'Comparution des parties an esou weider sinn eng Rei vun Argumenten, wou de Barreau seet, do muss een also déi dräi Sproochen, administrativ Sproochen hei aus dem Land kennen.

De Barreau vertritt also och hei d'Unicitéit vun dem Affekotberuff an ass deemno net der Meinung, dass zum Beispill een Affekot, deen nëmmen Berodung mécht, net misst déi dräi Sproochen beherrschen.

An der Justizkommissioun hunn d'Membere sech fir d'Bäibehale vun de Sproochkenntnisser Däitsch, Franséisch a Lëtzebuerger ausgeswat. Et gouf d'Fro vun den eventuelle finanziellen Konsequenzen opgeworf, am Fall wou déi Lëtzebuerger Argumentatioun net géif vu Bréisel oder dem Europäesche Gerichtshaff eventuell herno unerkannt ginn.

Här President, Dir gesitt also, dass mir zum Schluss vum Joer net déi einfachste Gesetzesprojeten haut nach op der Lee hunn. Nawell gouf de schrëftleche Rapport zu dem Affekotegesetz vun der Commission juridique ugeholl a si recommandéiert och, dës Gesetzesprojet ze stëmmen.

Ech gi fir mäin Deel d'Zoustëmmung vun der CSV-Fraktioun a soen lech Merci fir d'Nolauschten.

► **Plusieurs voix.**- Très bien!

► **M. le Président.**- Merci dem Här Rapporteur Gilles Roth. Als éischte Riedner ass den honorabelen Här Xavier Bettel agedroen. Här Bettel, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

► **M. Xavier Bettel (DP).**- Merci, Här President. Ech mengen, den Här Roth huet schonns alles gesot, och dofir e grouse Merci. Mä et si just zwee kleng Punkten, wou ech drop agoe wollt.

Deen éischten ass, wéi gesot ginn ass, et muss een elo net méi als Affekot zu Dikrech, zu Esch oder an der Stad wunnen. Ech muss soen, dass dat och wichteg ass, well ganz vill Étudé sinn a Wunnquartieren am Moment etabléiert an och an Haiser, déi net dofir geduecht sinn an net konnten op aner Plaze sech installéieren goen, wéi dat awer elo de Fall wäert sinn, wann déi Gesetzgebung elo geännert gëtt. An ech mengen, dat ass en Avantage, dee selbstverständlech och grouss ass fir déi dräi Stied, déi concernéiert sinn.

Et ass och gesot gi vun der Sprooch, ech mengen, an deem heite Kontext, dat war eng Informatioun, déi mer vum Justizminister kritt hunn. Ech wëll net verheemlechen, dass de Barreau eng Positioun hat, d'Kommissioun eng Positioun hat, an dass ech, ech menge viru sechs oder siwe Joer, scho gesot hunn, dass mer de Risiko eng Kéier géife kréien an dass e System vun „barrister“ an „solicitor“, dat heescht vun deem, deen de Conseil mécht, an deem, dee plädéiere geet, vläicht eng Optioun wier.

Ech versti fir d'Professioun, dass et bestëmmt net wëschenswäert ass, fir de Beruff ausserneenzerappen, dat heescht, dass ee géif zwou verschidde Carrière maachen. Ech gesinn awer, ech hunn Angscht awer, an ech wier och frou, wann de Minister mer kéint do vläicht e puer

Informatione ginn, ob mer net riskéieren awer condemnéiert ze ginn, wa mer do näischt änneren. Och dat, wat mer elo haut décidéieren a wat mer haut diskutéieren - ob dat duergeet? Ech zweifelen drun.

An ech weess jo och, dass, ebe weinst deene Leit, déi Conseil maachen, ëmmer d'Revendication kënn, dass se mengen, dass d'Lëtzebuerger Sprooch net misst sinn, dass souwisou do alles op Englesch géif goen. Dat heescht, wann een de System géif vum Plaidur a vum Conseiller maachen, kann een, an dat soll ee jo och selbstverständlech soen, dass een déi zwee ka maachen. En Affekt ka Plaidur sinn, e kann och Conseil maachen, e kann déi zwee maachen. Oder e ka just dat eent maachen, de Conseil, an deem en dann d'Lëtzebuerger Sprooch net misst beherrschen. Vläch wier dat eng Pist, déi ech scho virun e puer Joer gesot hunn, déi méiglech wier, fir ze évitéieren, vun der Kommissioun elo condemnéiert ze ginn.

Mä, wéi gesot, regelméisseg um Geriicht kënn et vir, dass virun allem a penal Affären oder Justice de paix de Polizist, d'Zeien op Lëtzebuerger gesch plädieren a verschidde Confrères oder Conseillers awer der Lëtzebuerger Sprooch net mächtig sinn oder de Client se dann net versteet. An de Barreau mécht dowéinst scho ganz vill Efforten, fir dass d'Lëtzebuerger Sprooch och enseignéiert gëtt an och intus ass bei de Confrères a Conseillers.

Ech mengen, dass et wierklech wichteg ass hei an deem Land, dass och um Geriicht eis dräi Sproochen benotzt kënnen ginn. An do gehéiert och d'Lëtzebuerger Sprooch derzou. Ech géif et schued fannen, wa mer an Zukunft net méi däreften déi Lëtzebuerger Sprooch op de Gerichter benotzen.

Mä, wéi gesot, dat ass fir déi, déi plädieren ginn. Fir déi aner hunn ech lech gesot, wat d'Haltung vun eiser Säit ass. Mä mir géifen et och selbstverständlech schued fannen, wann de Beruff géif auseregeerappt ginn. Mä vläch komme mer net derlaanscht, fir jiddefault esou eng Konditioun ze maache wéi dat eent, dat anert oder déi zwee mateneen ze maachen.

Zu deem dote Projet de loi wäerte mir och eisen Accord bréngen, Här President.

► **M. le Président.** - Merci dem Här Bettel. Als nächste Riedner ass den Här Bodry agedroen. Här Bodry, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Alex Bodry (LSAP).** - Här President, Dir Damm an Dir Hären, ech bréngen och gär den Accord vun eiser Fraktioun zu deem Projet hei eran. E Projet, deen, mengen ech, an der Linn ass vun enger Entwécklung, déi sech iwwert déi lescht Jorzéngten eigentlech beschleunegt huet. D'Mondialisierung huet natierlech och virum Affekoteberuff net haltge-maach, an dee Schratt, zu deem mer 1991 beim Affekotegesetz nach net bereet waren, dee gëtt eigentlech elo hei zu Lëtzebuerg novollzunn, mat engem gewëssene Retard op eis Nopeschlänner, déi déi Reforme scho virun enger Rei vu Joren duerchgezunn hunn: also haaptsächlech d'Méiglechkeet, fir eng gewësse Fräiheet eigentlech den Affekoten ze ginn, fir sech zesummenzedinn a Gesellschaften.

Haut kënnen se dat jo maachen iwwert de Wee vun engem Kontrakt, wou se sech civilement eigentlech bannen. An Zukunft kënnen se iergendeng Form och vun enger Handelsgesellschaft huelen, fir dat ze maachen. Dobäi si mer zum Deel méi liberal wéi dat eenzel aner Länner sinn. Also hei gëtt eng grouss Ouverture eigentlech fir Méiglechkeeten opgemaach, wat, mengen ech, fir notament eng international Finanzplaz net aussergewöhnlech ass, dass mer deen dote Schratt ginn.

Eng Suerg, déi mir haten an den Aarbechte vun der Kommissioun, ass, dass duerch de Fait, dass Affekoten elo net méi als Personne physique eigentlech och virum Client haftbar sinn, also a Form vun enger Gesellschaft dat maache mat beschränkter Haftung - dat ass jo eigentlech och eng vun den Ursaachen, firwat am Commerce jo d'Form vun enger Gesellschaft gewielt gëtt, fir d'Haftung ze beschränken -, dass dat awer net, géif ech soen, fir de groussen Deel vun den Affären awer d'Garantië fir d'Leit do sinn, dass den Haftungssystem, deen elo hei duerch

Gesellschaften entsteet, dass deen net au détriment geet vun deenen eenzelnen individuelle Clienten.

Dann e Wuert nach vläch zu deenen zwou prinzipielle Froen, déi opgeworf gi sinn, déi mer awer net ausdiskutiert hunn, wou ech also och nëmme kann, géif ech soen, à ce stade en allgemeng Gefill vun der LSAP-Fraktioun ausdeelen (veuillez lire: ausdrécken). Et ass déi Affär vun der Spléckung eigentlech vum Affekoteberuff, nom angelsächsesche Modell, an en Avocat plaideur an en Avocat conseil.

Mir gesinn eigentlech keen zwéngende Grond, fir den aktuelle System ze änneren. Et kann een ëmmer diskutéieren. Et gëtt sécherlech och Avantagen an engem neie System. Mä ech mengen, mir hunn e System, deen historesch gewuess ass, a mir gesinn à ce stade keng, géif ech soen, esou schlagend Argumenter, déi eis géifen iwwerzeegen, elo e Sprong an d'On-gewësst ze maachen, an e komplett neie System eranzegoen, sou dass mir à ce stade éischer der Meinung sinn, déi och de Barreau ausgedréckt huet, fir eigentlech um aktuelle System vun der Unicité vum Affekoteberuff näischt hei zu Lëtzebuerg ze änneren.

En zweete Punkt, deen zum Schluss diskutiert ginn ass opgrond, wéi gesot, och vu Prozesser, déi géint Lëtzebuerg ugestrengt gi sinn, ass dee vun der Sproocheklausel, déi mer haut an eiser Gesetzgebung hunn. Mir sinn der Meinung, dass een déi sollt bäibehale fir de Moment, well mer u sech prinzipiell et wichteg fannen - duerch déi Particularitéit vun eise juristesche System och virun de Gerichter haaptsächlech -, dass een déi dräi Sproochen Franséisch, Däitsch a Lëtzebuerger beherrscht, fir am Fong kënnen eigentlech säi Beruff auszeüben an alle méiglechen Affären.

Mir soen awer och - mir maachen eis awer do näischt vir -, mir wëssen, dass déi Argumentation do wäert Schwierigkeeten hunn, Bestand ze hu virun de kriteschen Ae vum Europäesche Gerichtshaff, wann et sollt dozou kommen. Well mer haut jo eigentlech schonn de System hunn, dass grad déi Leit, déi plädieren ginn - dat si jo net onbedéngt déi, déi op der Lescht 1 steen -, eigentlech der oft sinn, déi sech net an deenen dräi Sproochen do erëmmerken (veuillez lire: auskennen). Et ass eigentlech do, wou d'Nécessitéit beim Plädieren an de gänge Prozesser, de Strofprozesser an ähnlechen, wou d'Nécessitéit, fir déi dräi Sproochen ze beherrschen, eigentlech am gréissten ass.

Et ass evident, dass en Avocat conseil, spezialiséiert am Droit des affaires, natierlech net onbedéngt muss Lëtzebuerger beherrschen, vläch och net Däitsch, mä Franséisch an Englesch natierlech eigentlech déi Sproochen sinn, déi en haaptsächlech misst beherrschen, fir hei seng Aarbecht kënnen voll duerchzeéien, esou dass ech do géif soen, jo, mir solle bei deem System bleiwen. Et wär wünschenswäert, wann déi dräi Sproochen géife beherrscht ginn, mä et sollt een awer och sech näischt virmaachen. Et wäert net evident ginn, dass mer esou Gerichtsprozesser géife gewannen, wa mer op deem dote Punkt schlussendlech bis op d'Lescht ginn.

Merci.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. le Président.** - Merci dem Här Alex Bodry. Als nächste Riedner ass den Här Braz agedroen. Här Braz, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Félix Braz (déi gréng).** - Här President, ech wëll just dem Rapporteur Merci soe fir wierklech eng exzellente Aarbecht bei deem heite Projet an d'Zoustëmmung vun der Fraktioun bréngen. Ech mengen, den Här Bettel an den Här Bodry hunn in extenso gesot, wat ze soe war, an ech wëll dat net och nach eng kéier widderhuelen.

► **Une voix.** - Très bien!

► **M. le Président.** - Merci dem Här Braz. Als leschte Riedner ass den Här Henckes agedroen. Här Henckes, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Jacques-Yves Henckes (ADR).** - Merci, Här President. Ech mengen och, dass ee muss dem Rapporteur, an ech maachen dat och mat Freed, dem Rapporteur, dem Här Gilles Roth, villmools Merci soen, well en e ganz komplizierte Projet hei ganz gutt explizéiert huet. An ech wollt och den Accord vun der ADR zum Gesetzesprojet bréngen.

Mä de Rapporteur ass awer och higaangen an huet zwou politesch Froen opgeworf, op déi ech wëll méi agoen.

Dat eent ass, ob een eng Differenz soll maachen tëschent „solicitor“ an „barrister“, wéi dat an angelsächsesche Recht ze fannen ass, dat heescht tëschent engem Avocat plaideur an engem Avocat conseil. Mir sinn als ADR géint esou eng Iddi, well mir si fir d'Unicité vum Barreau. Mä wat awer wichteg ass, dass ass, dass iwwert de Site Internet vum Barreau awer och

déi eenzel Spezialitéiten a Connaissances linguistiques iwwerall sollte méi public gemaach ginn.

Dann zum Thema Sproochen. Ech mengen, et ass eng ganz wichteg Fro, well bei ganz vill vun de Prozesser - en matière pénale, en matière commerciale an en matière civile -, do leien Dokumenter vir, déi op Franséisch an op Däitsch sinn, heiansdo souguer op Englesch, et gëtt ganz oft op Lëtzebuerger geschwat. A wann een dann e Confrère oder eng Consœur huet, déi vun Tuten a Blosen näischt versteet, wou de Richter da muss hallef Iwwersetzung maachen, ech mengen, dat dierf et net sinn. Dat ass eng reell Problematik. An doduerjer si mer also elo vum Europäesche Gerichtshaff ugesicht. D'Regierung huet elo nach e puer Deeg Zäit, fir en Avis juridique ze maachen.

Ech muss soen, dass et sech hei ëm e puer Problemer handelt, wou d'Regierung misst endlech aktiv ginn! Et gëtt e puer Méiglechkeeten, fir d'Lëtzebuerger Sprooch unerkannt ze kréien. Dat eent ass, dass ee seet, et wier eng offiziell Sprooch vun der Europäescher Unioun, grad wéi Maltesesch, Franséisch oder Däitsch. Wann d'Malteser dat kënnen, kënnen d'Lëtzebuerger et och maachen. Déi zweet Méiglechkeet wier, fir ze soen, et wier eng regional Sprooch. Och déi Iddi do ass net vun der Regierung zrëckbe-hale ginn.

Dobäi muss een ervirsträichen awer och, dass et nach eng drëtt Méiglechkeet gëtt, dat ass déi, déi baséiert op der Décision vum Conseil européen vum 13. Juni 2005. An ech wollt do op déi eenzel Saachen agoen.

Esou gesäit een am Règlement 1 vun 1958, am Artikel 8 vun deem Règlement, wat iwwert d'Sproochen schwätzt, wat zwar e puermol modifiéiert ginn ass, mä den Artikel 8 ass net geännert ginn, do steet Folgendes: «En ce qui concerne les États membres où existent plusieurs langues officielles, l'usage de la langue sera, à la demande...» - ech widderhuelen: à la demande! - «...de l'État intéressé, déterminé suivant les règles générales découlant de la législation de cet État.»

Do ass et also wichteg, dass de Lëtzebuerger Stat esou eng Demande mécht. Wann e keng Demande mécht, kann natierlech och dat doten net berücksichtegt ginn. Et ass do, wou justement d'Problematik ass. D'Lëtzebuerger Regierung, wa se wëllt, dass d'Lëtzebuerger Sprooch am Affekoteberuff an op anere Pläze respektéiert gëtt, da muss se eng Demande maachen, entweder als offiziell Sprooch, als regional Sprooch oder op Basis vum Artikel 8.

Da wëll ech awer och nach ervirsträichen, dass de Conseil européen den 13. Juni 2005 iwwert de Régime linguistique vun der Europäescher Unioun, dat heescht den Ablack, wou mir d'Présidence haten, Folgendes gesot huet: «Les présentes conclusions concernent les langues dont le statut est reconnu par la Constitution d'un État membre sur tout ou partie de son territoire ou dont l'emploi en tant que langue nationale est autorisé par la loi.»

Mä do muss en Arrangement administratif gefrot ginn, fir dass esou eppes ka gebraucht ginn. An d'Coûté vun deem Arrangement administratif géifen deen Ablack natierlech beim Stat, deen esou eppes freet, leien. Dat heescht, dass de Lëtzebuerger Stat sech misst engagéieren, fir déi Iwwersetzungen, déi eventuell mat den Institutiounen oder mat der Kommissioun gemaach ginn, dass déi missten...

Et wier also wichteg och hei, dass d'Regierung géif higoen an esou en Arrangement administratif géif négociéieren an duerchzeéien. Dann huet ee weinstens eppes fäerdegbruecht, dat ass, dass d'Lëtzebuerger Sprooch iwwerhaupt um europäesche Gebitt an iergendenger Législation, an iergendenger Konventioun, an iergendengem Arrangement géif existéieren.

Fir den Ablack ass dat net de Fall. D'Lëtzebuerger Sprooch um europäeschen Niveau existéiert net! A wa mer op deem Niveau do bleiwen, da fäerten ech, dass mer condemnéiert gi virum Europäesche Gerichtshaff, well guer keng Base do ass, wou ee kéint driwwer diskutéieren.

Duerfir, mengen ech, wier et elo un der Regierung ze handelen, wa se wierklech wëllt, dass d'Lëtzebuerger Sprooch och hei am Affekotegesetz - a mir wäerten et herno och beim Notairesgesetz gesinn - ka vun de Gerichter respektéiert ginn, an dass net Leit heihinner däreffe schaffe kommen, déi déi administrativ Sproochen vu Lëtzebuerg net kennen.

► **Une voix.** - Très bien!

► **M. le Président.** - Merci dem Här Henckes. Elo kritt d'Wuert den Här Justizminister François Biltgen.

► **M. François Biltgen, Ministre de la Justice.** - Merci, Här President. Kënn Dir mir nach eng kéier soen, wéi vill Minutten ech hunn, dass ech...?

► **M. le Président.** - Dir hutt 15 Minutten.

► **M. François Biltgen, Ministre de la Justice.** - Dat misst goen.

Här President, léif Kolleginnen a Kollegen, mir schwätzen de Mëtteg iwwer zwee Projeten, déi zwee klassesch Lëtzebuerger liberal Beruffer betreffen. Ech weess, dass elo net jiddweree frou ass, wann ech meng Véirelstonn ausschöpfen, mä ech wëll se awer ausschöpfen, well déi zwou Froen, déi de Rapporteur opgeruff huet, déi sinn der Méi wäert, dass mer hei driwwer diskutéieren. An ech wollt och duerfir agoen op dat, wat déi verschidden Intervenanten hei gesot hunn.

E klassesche liberale Beruff, wat ass dat? Wéi stelle mer eis dat vir? Dat ass een, en ass liberal, en ass eleng an en ass fräi an deem, wéi e wëllt schaffen, wat e wëllt schaffen. Ech soen dat direkt och, dass klassesch ass bei engem liberale Beruff, et kann een net soen, du muss déi an déi Sproochen kennen, well du kanns déi nëmme froen - do kommen ech drop zrëck -, wann et fir dat, wat s de muss garantéieren, erwünscht ass. Hei kënnen Doktere sech niderloossen, déi weder Lëtzebuerger nach Däitsch nach Franséisch kënnen. Ob se awer domadder Clientë fannen, dat ass hire Problem.

E klassesche liberale Beruff ass also een, wou een total fräi ass. Et huet ee seng berufflech Reglementation, et huet een och eng Responsabilitéit - ech kommen nach eng kéier drop zrëck -, par rapport zu senger Clienten huet een eng Responsabilitéit ze droen. Mä mir sinn ëmmer dovunner ausgaangen, et ass een eleng oder et kann een emol nach zu e puer zesummeschaffen.

Beim Affekoteberuff hu mer awer gesinn, dass dat geännert ass. Et ass och zu Lëtzebuerg geännert. Déi meeschten Affekoten - mir hu vun 1.700 geschwat -, déi meeschten Affekoten, déi sinn net hei, fir dem Lëtzebuerger, dem Résident seng Interesse viru Geriicht ze verteidigen. Si sinn hei, well mer eng grouss Place financière hunn a well hei vill Geschäfte geschéien a fir dat och ze accompagnéieren. An doduerch hu mer och... Eng Place financière ass jo net nëmme d'Banken, et ass och villes dat ronderëm. Ouni dat ronderëm geet et net op enger Place financière.

Déi sinn allerdéngs... Déi Étudé sinn am Ausland ganz aneschtens organiséiert. Déi sinn am Ausland zum Beispill och esou organiséiert, dass do net nëmme Affekoten dra sinn. Do sinn, à même titre, Fiskalisten dran, Experts-comptables an aner. D'Lëtzebuerger Place financière an d'Lëtzebuerger grouss Étuden, dat nach ëmmer och Lëtzebuerger Étuden awer sinn, hunn och versicht, sech deem unzepassen. An dat, wou mer elo amgaange sinn, zënter enger Zäit de Spagat ze maachen, dat ass ze kucken: Wéi behale mer de Geescht vun eise klassesche Lëtzebuerger Affekoteberuffen, ouni awer de Lëtzebuerger Affekoten-Étuden ze verbidden, sech deenen neien Erafuerderungen unzepassen?

Dee Spagat mécht dat Gesetz, wat mer haut diskutéieren, relativ gutt. Well bei engem Spagat riskéiert een ëmmer, eng schéi Figur ofze-ginn, mä sech d'Been dobäi ze briedchen oder sech soss eppes ze verrappen.

(Hilarité)

Dat war jo och net einfach, deen heite Projet de loi. An Dir wësst, dass ech selwer ëmmer erëm meng Bedenken hat, déi sech och large-mment mat deene recoupiert hunn, déi de Statsrot hat.

Ech wëll duerfir hei awer ausdrécklech dem Rapporteur Gilles Roth Merci soen, dass hien et mat ganz vill Aarbecht fäerdegbruecht huet, dass dee Spagat awer réusséiert ass.

(Interruption)

Ech mengen, den Alex Bodry ass op d'Fro vun der Responsabilitéit agaangen. Dat ass awer eng kloer Saach. Déi aner Saachen, déi och gradesou kloer sinn a wou ech wierklech mengen, dass de Rapporteur vill Plus-value selwer hei erabruucht huet, dass sinn all déi steierlech Froen, déi och net ohne waren. Ech mengen, mir sinn eis eens, dass mer hei sollen den Affekoten-Étuden nei Méiglechkeeten ginn, sech als Gesellschaft niderzeloossen, ouni awer dass do iergendwéi verstoppte Privilegien hannendru wären. An ech mengen, an deem Sënn ass dee Projet de loi awer scho gutt ausgefall.

Da maache mer eppes, wou mer méi wäit gi wéi '91...

Hei, kann ee vläch just d'Dier zoumaachen? Ech hunn ëmmer esou een Zoch, deen op mech kënn.

(Hilarité et interruptions)

1991 hu mer jo Esch zougelooss, well do e Geriicht ass. Ech war net deen Éischten, mä ee

vun deenen Éischten, déi profitéiert hunn, mech als classeschen - déi Zäit, wou ech hei Deputéierte war -, mech als classesche liberalen Affekot esou nidderzeloossen. Ech hunn dat och immens genoss. Ech hu mech ëmmer „Liebling Brill“ genannt, well ech einfach déi Aart a Weis, wéi e schafft mat de Leit an der Proximitéit, well ech déi einfach genoss hunn.

Gutt, elo gi mer vill méi wäit. Mir loosse d'Affekoten-Étuden iwwerall zou, wat och eigentlech logesch ass, well fréier: Woufir huet ee misse bei engem Geriicht seng Étude hunn? Jo, well een huet missen ze Fouss op d'Geriicht goen. Ech mengen, mir hunn haut Autoen. Mir maachen - e grouse Wonsch och vum Justizminister - ëmmer vill méi e-jurisdiction. Also mir wëlle wierklech kommen, dass een an Zukunft kann de Rôle des affaires iwwert den E-Mail alles organiséieren, dass een net muss eng Stonn do waarden um Tribunal, bis d'Affären all opgeruff ginn, dass ee weess, wat plädéiert gëtt, wat net plädéiert gëtt. Ech mengen, do kënnt vill, sou dass eigentlech keng Ursach méi do ass, fir ze soen, du muss och an enger bestëmmter Gemeng wunnen.

Ech soen natierlech just, dass een dat muss wëssen, an dass een och muss wëssen, dass gegebenenfalls och vum Ausland hier Affekoten, déi am Ausland niddergelooss sinn, da wahrscheinlech wäerten an de Grenzregiounen och Étuden hei zu Lëtzebuerg opmaachen, soulaang se zu Lëtzebuerg sech kënne um Barreau aschreiwen. Och dat soll een net ausser Uecht loosse.

Ech kéint mer virstellen, een, deen eriwweerkënnt, dee ka seng Étude maachen, wou e wëllt. Dee ka seng Étude maachen, wou e wëllt. Ech kéint mer virstellen, dass déi eng oder aner Étude elo op der Musel zum Beispill entsteet. Voilà. Gutt. Mä ech mengen, dat ass d'Konsequenz vun deem Gesetz, wat mer haut maachen.

Ech soen nach eng Kéier, ech mengen, dass et elo emol eng gutt Äntwert ass op déi Froen, wéi mer se elo hunn. De Problem ass, dass mat där neier Infraktiounsgeschicht vun der Europäescher Kommissioun déi Froen awer méi ardu ginn, aus folgendem Grond - an do wëll ech direkt dem Här Henckes widdersprieche. Dat, wat hei virläit, huet iwwerhaupt näischt mat deene Froen ze dinn, déi Dir opwerft! Ech hunn näischt dergéint, dass Dir déi Froen opwerft; déi kann een och diskutéieren.

(Brouhaha général)

Neen, déi Fro, déi Dir opwerft, fir ze soen, d'Lëtzebuergesch Regierung, fir déi Affär hei viru Geriicht ze gewannen, gegebenenfalls, wann et esou wäit kënnt bei der Cour de justice, muss d'Lëtzebuergesch uerkenne loosse, ënner wat fir engem Titre och ëmmer an Europa. Dat ass e falsche Sujet! Deen huet näischt mat deem heiten ze dinn!

D'Jurisprudenz vun Europa ass ganz kloer: Et kann een all Sprooch zouloossen. Dat huet iwwregens ugefaangen an de 70er Jore mat engem Arrêt, deen dat Gälescht ubelaangt huet, wou gesot ginn ass, du kanns dat Gälescht do verlaangen, wou s de Gälesch braucht. Du kanns net Gälesch verlaangen, fir dech niddergeloossen. Mä do, wou s du muss mat de Leit kënne Gälesch schwätzen - dat war nämlech fir d'Schoul dee Moment iwwregens, et ass ëm eng Schoulfro gaang -, do muss de kënne d'Gälescht froen.

D'Kommissioun seet och hei iwwerhaupt net an där Infraktiounsaffär, dass d'Lëtzebuergesch net fir si unerkannt wär. Dass mir hei misste Lëtzebuergesch vun den Affekote froen, dat stellt se iwwerhaupt net a Fro. Si seet just: Dir verlaangt Lëtzebuergesch do, wou ee kee Lëtzebuergesch brauch. An duerfir mécht dann d'Kommissioun hei eng Affär. An duerfir kommen déi Froen vum Här Roth aus där Infraktioun selwer. Et muss een eng Kéier dat liesen, wat d'Kommissioun schreift! D'Kommissioun stellt iwwerhaupt net a Fro, dass mir Däitsch, Franséisch, Lëtzebuergesch verlaangen, fir Affekot ze ginn. Mä si seet: Du kanns dat net verlaangen, fir all Element ze maachen, deen en Affekot mécht.

An da kënnt eben déi insidieux Fro hannendrun, wou si seet: Majo, ech maachen lech hei, ech ginn lech d'Méiglechkeet! Macht einfach en Ennerscheid! Macht en Ennerscheid zwëscht deenen Affekoten, déi plädéiere ginn an déi mussen déi dräi Sproochen kënne, a macht en Ennerscheid zwëscht deenen Affekoten, déi net plädéiere ginn! An da si mer op där Fro vun der Unicité de l'avocat.

Duerfir hat ech gefrot, fir dass mer kéinten an der Chamberkommissioun driwwer diskutéieren. An ech hat och de Barreau matbruecht. Et ass iwwregens och elo, ech hunn deen haut eréischt iwwer Fax kritt, en Avis komm vum Barreau vun Dikrech, dee wäerte mer da selbstverständlech och der Chamber zoustellen, deen a méi kuerze Wieder datselwecht seet wéi de

Barreau vu Lëtzebuerg, nämlech ze soen: Hei mussst Dir kämpfe bis zum Schluss an Dir däreft d'Unicité net a Fro stellen an Dir däreft Är Clauses, Är Sproocheklauselen net a Fro stellen!

An dat ass e bësselchen hei wou mer dann erëm an engem neie Spagat sinn. Well wa mir géifen op d'Kommissioun agoen a mir géife soen, mir maachen en Ennerscheid zwëscht deem, dee viru Geriicht geet - a fir viru Geriicht ze goen, muss du kënne deng dräi Sproochen, a fir dech soss als Affekot niddergeloossen, wou s de net viru Geriicht gees, braucht de net déi dräi Sproochen, da géif d'Kommissioun wahrscheinlech hei net weiderfueren.

Mir hunn awer an der Chamberkommissioun geschwat. An ech hunn och do verstanen, dass eng Majoritéit der Meenung ass, mir sollen et hei nach eng Kéier op d'Äusserst ukomme loosse. Dat heescht, elo äntwerte mer emol fir d'Éischt der Kommissioun an da kucke mer, wéi si reagéiert. Ech fäerten allerdéngs, si geet da méi wäit opgrond vun eiser Äntwert, déi mer awer elo da wäerte séier fäerdeg maachen.

De Wonsch war ze soen: Dir musst kämpfe souwuel fir d'Unicité de la profession wéi fir d'Sproocheklausel. Da seet den Här Bettel: Ass do e Risiko do? Oder kënnt Dir mer garantéieren, dass kee Risiko do ass? - Dat kann ech sécher net! Et ass ëmmer e Risiko do, wann ee viru Geriicht geet. Dat muss ee wëssen. Dat wësst Dir och aus Är Erfahrung. An de Risiko ass reell do, well eben d'Kommissioun hei op der Proportionalitéit spillt. Si stellt de Prinzip net a Fro, mä si seet: Dir hutt de Proportionalitéitsprinzip net gewahrt!

Elo ass dat och ze plädéieren, soen ech, wann ee liest, wat de Barreau vu Lëtzebuerg geschriwwen huet. Do sinn eng ganz Partie Argumenter dozou dran. Mä ech kann lech net garantéieren, dass mer hei haut la main géife gewannen oder dass mer net géife verléieren. Dat ass de Risiko, deen een da muss agoen.

Ech wollt och eng Kéier dann drop zrëckkommen: Wat ass dann, wann dat dote sech géif erausstellen? Mä da muss ech nach eng Kéier soen: Zurzäit muss mer derfir kämpfen, d'Unicité an d'Sproocheklausel zesummenzehalen. Wann dat net geet, da muss een op deem engen oder anere Punkt, wann dat net géif goen, muss een op deem engen oder anere Punkt relativ séier dann do nei Solutiounen sichen.

Fir d'Éischt hunn ech verstanen, no all deenen Diskussiounen, déi mer haten, notament och mam Barreau, well fir de Justizminister, och wann en heiansdo aner Meenungen huet, dat wësst Der, Här Bettel, awer ëmmer seng Pflicht ass, fir de gewielten Organe vu Professions réglementées Rechnung ze droen a fir dat emol ze maachen, wat si am beschte fir hire Beruff gesinn. Dat wëlle mer och an där Affär maachen.

Do muss ech natierlech soen, dass mer risquéieren, dass d'Kommissioun duerno virun d'Cour de justice geet. Wann d'Kommissioun virun d'Cour de justice geet, wäert ech och nach eng Kéier hei zrëckkommen, ier dass mer dann eis verteidegen, well wa mer da géife quod non - also ech mengen, wann ee kämpft, da kämpft ee fir ze gewannen an net, fir ze verléieren -, quod non da géife verléieren, dann ass et natierlech esou, dass mer da misste séier eppes aneschtens maachen, op deem Punkt dann eppes lassloossen.

Ech soen lech ganz éierlech, dass ech als Justizminister net bereet sinn, soulaang ech sollt Justizminister sinn, Lëtzebuergesch als Sprooch virun de Gerichter opzeginn. Dat ass e wesentlich Element vun der „Protection du justiciable“ an dat kann net aneschtens sinn. Ech kéint mer souguer virstellen, dass een heiansdo scho kéint méi seriö do virgoen och elo schonn, fir sécherzestellen, dass d'Lëtzebuergesch do, wou Zeie gehéiert ginn, a penal Affären a vill anerer och, wou de Client selwer muss schwätzen, nach... Also, do hu mer et schonn. Mä dat muss mer op alle Fall bäibehalen. An dat kann net ewechfalen.

Do gëtt et och Beispiller an anere Länner. Dat ass also ganz kloer, dass dat fir mech de spréngende Punkt ass. Do, wou ee viru Geriicht optrëtt, muss ee kënne, am Intérêt vun der „Protection du justiciable“, deem seng Sprooch respektéieren. Mir maachen dauernd an Europa nei Direktiven iwwert den Zougang zu de Gerichter, iwwert - gëschter si mer eis eens ginn an éischer Lecture - d'Victimen; do wäerte mer relativ séier en neit Gesetz proposéieren. An iwwerall geet et drëm, dass, wann ee virun ee Geriicht geet, ee muss kënne an enger Sprooch schwätzen an d'Akte kréien, déi ee versteet. An ech mengen, mir kënne net einfach do, wou et ëm d'Gerichter selwer geet, oppginn.

Ech soen lech dat, dass, wa mer misste wielen, ech op alle Fall net wëll hunn, dass do eppes un d'Lëtzebuergesch kënnt, esou wéi mer et elo handhaben. Dat ass emol gesot.

Fir de Rescht soen ech, da loosse mer et elo emol derlaascht kommen. Wéi gesot, vläicht mécht d'Kommissioun näischt. Et géif mech wonnnerginn, well ech mengen, dat heiten ass vun der Kommissioun och agefädel ginn, fir hei d'Lëtzebuergesch ze épingléieren. Ben gutt, domadder muss mer liewen.

Ech wëll da soen, wa mer géifen...

(Interruption)

Dat heiten ass, mengen ech, net vun dem Justizkommissariat komm.

(Interruption)

Hei geet et nämlech... Jo just, Här Bettel, also, wësst Der, ech hu wahrscheinlech a mengem Liewe méi gestridde mat der Madame Reding wéi Dir, a mir hunn nach ëmmer kee Sträit mateneen.

(Brouhaha)

Ech wëll lech just soen, dass dat heite keng Affär ass vun der Madame Reding,...

► Une voix.-

Aaahhh!

► **M. François Biltgen**, *Ministre de la Justice*.- ...mä et ass eng Affär vum Här Barnier, an deen ass zoustänneg fir de Bannemaart!

Duerfir soen ech, hei geet et net prinzipiell ëm d'Sprooch. Hei geet et drëm, wat fir eng Konditiounen kann een, wat fir eng Qualifikatiounen, hei si mer zum Deel an der Direktiv „avocat“, mir sinn awer och zum Deel an de Prinzipie vum Traité: Wat ass eng Discrimination directe an eng Discrimination indirecte? Et ass also keng Affaire de justice, et ass eng Affaire marché intérieur.

► **Une voix**.- D'Madame Reding huet awer näischt gemaach, fir et ze verhënnere!

► **M. François Biltgen**, *Ministre de la Justice*.- Also, e Collège ass e Collège, wësst Der. E Collège ass e Collège.

(Brouhaha)

An do ass et esou wéi an der Regierung och. Do ass, wann eng Décisioun vun der Regierung ass,...

(Interruption)

...dann ass all Minister un déi Décisioun gehalten. Esou ass dat an der Kommissioun och. An ech mengen elo wierklech, elo muss ech awer nach zwou Minutte bäikréien, well ech mengen, dass dat heiten elo wierklech Geplänke ass.

(Brouhaha général)

Also wa mer esou seriö un déi Affär ginn, fir eis ze verteidegen an Europa, wéi elo just dat doten ze soen, Här Bettel, da gewanne mer sécher net! Ech wëll also nach eng Kéier soen, dass, wa mer géifen...

(Brouhaha général)

► **M. le Président**.- Sou, ech géif lech bieden, dem Här Justizminister nozelauschteren! Et ass e seriöe Sujet.

(Brouhaha général)

► **M. François Biltgen**, *Ministre de la Justice*.- Wa mer géifen déi Affär verléieren...

(Brouhaha)

► **Une voix**.- Psssss!

► **M. François Biltgen**, *Ministre de la Justice*.- Mä nach eng Kéier: Mir kämpfen emol, fir se net ze verléieren. An ech mengen, dass mer Argumenter hunn, déi mer kënne virun der Kommissioun an noutfalls viru Geriicht durchbréngen. Wa mer se géife verléieren, muss mer natierlech net nëmmen eppes „maachen“. Mir mussen dann och „séier“ maachen, well no dem Traité vu Lissabon si ganz nei Astreintes-méiglechkeete virgesinn, sou dass ee muss wëssen, dass een hei gewappnet ass, wann ee géif verléieren.

Mä nach eng Kéier: Ech war jo selwer genuch Affekot, ech sinn ni opgetrueden, fir ze verléieren, ëmmer nëmmen, fir ze gewannen, an ech wäert awer dann nach eng Kéier virun lech optrieden, wann et wierklech esou wäit sollt sinn, dass mer géifen ugesicht ginn.

► **M. le Président**.- Den Här Henckes stellt lech nach gär eng Fro, Här Justizminister. Här Henckes, wann ech gelift!

► **M. Jacques-Yves Henckes** (ADR).- Här Minister, ech mengen, dat, wat ee muss festhalen, dat ass, datt all Parteien hei d'accord sinn, fir datt mer fir déi Dräisproochegkeet um Barreau sollen antrieden.

D'Fro, déi sech just a mengen Ae stellt, an et ass do, wou ech wollt dat rectificéiere respektiv soen, dat ass, datt, wann et och am Kader vun de Services ass a vun de Konditiounen, déi ee muss hunn, fir kënne e Beruff hei zu Lëtzebuerg ze exercéieren, dann ass et awer och ganz oft heiansdo u formaljuristesch Froen...

► **M. le Président**.- Här Henckes, et geet drëm, fir eng Fro ze stellen, net fir nach eng zweet Ried ze halen.

► **M. Jacques-Yves Henckes** (ADR).- ...mengen ech, ob d'Regierung net wëllt nach eng Kéier kucken, ob déi formaljuristesch Debat, datt ee misst eng Demande stellen, fir d'Sprooch als Lëtzebuergesch iwwerhaupt unerkannt ze kréie fir déi Affekoterei hei, net eng Fro ass, déi misst virdru gekläert ginn.

(Brouhaha général)

► **Une voix**.- Très bien!

► **M. François Biltgen**, *Ministre de la Justice*.- Also nach eng Kéier: Dat ass eng Fro, iwwert déi ee ka schwätzen, mä déi eis hei kee Millimeter weiderféiert an där Affär! Ech liesen lech nach eng Kéier vir, wat d'Kommissioun hei schreift: «Par conséquent, un avocat, qui remplit les conditions de l'article 10-1, mais qui ne maîtrise que la langue française, devrait avoir la possibilité d'un accès partiel à la profession excluant les activités nécessitant la maîtrise des autres langues procédurales, notamment des activités liées à la représentation des clients devant une cour. Cet accès partiel à la profession devrait être autorisé sous le titre luxembourgeois.»

An dat anert, wa mir géife soen: 27 Sproochen, déi muss de hei kennen, seet d'Kommissioun nach ëmmer, mir mussen kucken, wat fir eng Sprooch s de muss kennen, fir dee Beruff ze exercéieren. A fir en Akt, mir maachen ëmmer méi Akten op Englesch, do kënne mer net soen, a wa mer Lëtzebuergesch... Wou ech awer derfir sinn, dass mer an der Verfassung eppes iwwer Lëtzebuergesch schwätzen (veuillez lire: schreiwen), an do si jo Virschléi och vum Här Paul-Henri Meyers do. Mä dat ass keen Argument, fir der Kommissioun ze soen: Duerfir muss de, wann s de Avocat d'affaires bass, Lëtzebuergesch kennen, wann s de deng Akten nëmmen op Englesch oder op Franséisch méchs.

Nach eng Kéier: Lëtzebuergesch ass net hei a Fro gestallt. Mä d'Lëtzebuergesch ass als Discrimination indirecte ugesicht. Well mir soen och: Een, deen ni viru Geriicht optrëtt an ni säi Lëtzebuergesch brauch, dee muss awer Lëtzebuergesch kënne, fir sech hei am Libre établissement - a mir sinn am Établissement - niddergeloossen. Duerfir ass dat eng interessant Fro, déi Der opwerft, mä et ass keng Fro, déi eis hei géif als Argument hëllefen, viru Geriicht ze bestoen.

Mir mussen aner Argumenter bréngen, déi och de Barreau a sengem Avis huet, fir ze soen: Majo, du kanns net nëmmen d'Akten, déi s de méchs, trenne vum Contentieux! Well deng Akte kënne jo eng Kéier fir de Contentieux kommen, an da muss de och virum Contentieux optrieden. Dat ass zum Beispill een Argument, wat de Barreau vu Lëtzebuerg gebraucht. Mir wäerten och aktiv, wann et soll esou sinn, op d'mannst elo och fir d'Äntwert an och herno, aktiv och mat de Barreaunen zesummeschaffen, fir ze kucken, wéi mer gemeinsam hei eis Positioun kënne vertrieeden.

► **Une voix**.- Très bien!

► **M. le Président**.- Merci, Här Justizminister. Domadder wier d'Diskussioun awer elo definitiv ofgeschloss, a mir kommen zur Ofstëmmung.

► **Plusieurs voix**.- Aaahhh!!!

Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel

► **M. le Président**.- D'Ofstëmmen fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. De Vote par procuration. De Vote ass ofgeschloss.

De Projet de loi 5660B ass ugehall mat 59 Jo-Stëmmen, bei 1 Enthaltung.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, MM. Fernand Boden, Lucien Clement, Mme Christine Doerner, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Mme Marie-Josée Frank, MM. Léon Gloden, Norbert Hauptert, Ali Kaes, Marc Lies, Mme Martine Mergen, MM. Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf (par M. Marcel Oberweis), Mme Tessa Scholtes, MM. Marc Spautz, Robert Weber, Lucien Weiler, Raymond Weydert, Serge Wilmes et Michel Wolter (par Mme Martine Mergen);

MM. Marc Angel, Alex Bodry, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Claude Haagen, Jean-Pierre Klein, Lucien Lux, Mme Lydia Mutsch, MM. Roger Negri, Ben Scheuer et Mme Vera Spautz;

MM. André Bauler, Eugène Berger, Xavier Bettel, Mme Anne Brasseur (par M. Carlo Wagner), MM.

Fernand Etgen, Paul Helminger, Claude Meisch, Mme Lydie Polfer et M. Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch (par Mme Josée Lorsché), Félix Braz, Camille Gira, Henri Kox, Mmes Josée Lorsché et Viviane Loschetter (par M. Claude Adam);

MM. Jean Colombera, Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes et Fernand Kartheiser.

S'est abstenu: M. Serge Urbany.

Wëllt ee seng Enthalung begrënnen?

(Négation)

Dat schéngt net de Fall ze sinn.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass et esou décidéiert.

7. 6232 - Projet de loi:

1. portant création de l'Agence pour le développement de l'emploi;

2. modifiant

- le Code du Travail;

- la loi modifiée du 22 juin 1963 fixant le régime des traitements des fonctionnaires de l'État;

- la loi modifiée du 30 juin 1976 portant 1. création d'un fonds pour l'emploi; 2. réglementation de l'octroi des indemnités de chômage complet;

- la loi modifiée du 29 août 2008 sur la libre circulation des personnes et l'immigration;

3. abrogeant la loi modifiée du 21 février 1976 concernant l'organisation et le fonctionnement de l'Administration de l'emploi et portant création d'une Commission nationale de l'emploi (suite)

Da komme mer elo zum Vote iwwert déi zwee Projeten, déi mer de Moien diskutéiert hunn. Fir d'Éischt d'Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 6232 iwwert d'ADEM.

Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. De Vote par procuration. De Vote ass ofgeschloss.

De Projet de loi 6232 ass ugeholl mat 39 Jo-Stëmmen, géint 16 Nee-Stëmmen a 5 Enthaltungen.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, MM. Fernand Boden, Lucien Clement, Mme Christine Doerner, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Mme Marie-Josée Frank, MM. Léon Gloden, Norbert Hauptert, Ali Kaes, Marc Lies, Mme Martine Mergen, MM. Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf (par M. Marcel Oberweis), Mme Tessy Scholtes, MM. Marc Spautz, Robert Weber, Lucien Weiler, Raymond Weydert, Serge Wilmes et Michel Wolter (par M. Marc Spautz);

MM. Marc Angel, Alex Bodry, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Claude Haagen, Jean-Pierre Klein, Lucien Lux, Mme Lydia Mutsch, MM. Roger Negri, Ben Scheuer et Mme Vera Spautz.

Ont voté non: MM. André Bauler, Eugène Berger, Xavier Bettel, Mme Anne Brasseur (par M. Carlo Wagner), MM. Fernand Etgen, Paul Helminger, Claude Meisch, Mme Lydie Polfer et M. Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch (par M. Félix Braz), Félix Braz, Camille Gira, Henri Kox, Mmes Josée Lorsché et Viviane Loschetter (par M. Claude Adam).

Se sont abstenus: MM. Jean Colombera, Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes et Fernand Kartheiser;

M. Serge Urbany.

Wëllt ee seng Enthalung begrënnen?

(Négation)

Dat schéngt net de Fall ze sinn.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou décidéiert.

8. 6374 - Projet de loi portant

1. modification de l'article L.211-11 du Code du Travail;

2. modification de la loi modifiée du 17 février 2009 portant 1. modification de l'article L.511-12 du Code du Travail; 2. dérogeant, pour l'année 2009, aux dispositions des articles L.511-5, L.511-7 et L.511-12 du Code du Travail;

3. modification de la loi modifiée du 11 novembre 2009 portant 1. concernant certaines mesures temporaires visant à atténuer les effets de la crise économique sur l'emploi des jeunes; 2. modifiant certaines dispositions du Code du Travail (suite)

Da komme mer elo nach zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 6374.

Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel

Do fänkt och elo d'Ofstëmmung un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. De Vote par procuration. Och hei ass de Vote ofgeschloss.

De Projet de loi 6374 ass ugeholl mat 43 Jo-Stëmmen, géint 17 Enthaltungen.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, MM. Fernand Boden, Lucien Clement, Mme Christine Doerner, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Mme Marie-Josée Frank, MM. Léon Gloden, Norbert Hauptert, Ali Kaes, Marc Lies, Mme Martine Mergen, MM. Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf (par Mme Sylvie Andrich-Duval), Mme Tessy Scholtes, MM. Marc Spautz, Robert Weber, Lucien Weiler, Raymond Weydert, Serge Wilmes et Michel Wolter (par Mme Martine Mergen);

MM. Marc Angel, Alex Bodry, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Claude Haagen, Jean-Pierre Klein, Lucien Lux, Mme Lydia Mutsch, MM. Roger Negri, Ben Scheuer et Mme Vera Spautz;

MM. Jean Colombera, Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes et Fernand Kartheiser.

Se sont abstenus: MM. André Bauler, Eugène Berger, Xavier Bettel, Mme Anne Brasseur (par M. Xavier Bettel), MM. Fernand Etgen, Paul Helminger, Claude Meisch, Mme Lydie Polfer et M. Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch (par M. Félix Braz), Félix Braz, Camille Gira, Henri Kox, Mmes Josée Lorsché et Viviane Loschetter (par M. Henri Kox);

M. Serge Urbany.

Wëllt ee seng Enthalung begrënnen?

(Négation)

Dat schéngt net de Fall ze sinn.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass dat esou décidéiert.

9. Motion de M. Norbert Hauptert relative à l'opposition à l'initiative de création d'un Fonds européen pour la démocratie

Dann hate mer och nach eng Motioun, déi vum honorabelen Här Norbert Hauptert era-bruecht ginn ass. Do freet den Här Hauptert nach eng Kéier d'Wuert dozou.

► **M. Norbert Hauptert** (CSV).- Vlächit ganz kuerz, Här President. Mir sollen déi Motioun an d'Chamberskommissioun ginn, fir datt mer eng Kéier se kënnen duerchdiskutéieren.

► **M. le Président**.- Gutt. Kann ech déi Proposition zum Vote stellen?

(Assentiment)

Vote

Wien ass domadder d'accord?

An d'Kommissioun! Dat schéngt d'Unanimitéit ze sinn. Domadder wier déi Motioun dann an d'Kommissioun geschéckt.

De leschte Projet de loi vun haut ass de Projet de loi 6333 iwwert d'Organisatioun vum Notariat. Hei ass d'Riedezäit nom Basismodell fest-

geluecht. Et ass bis elo just nach ageschriwwen den Här Henckes. D'Wuert huet elo de Rapporteur vum Projet de loi, den honorabelen Här Léon Gloden. Här Gloden, Dir hutt d'Wuert.

Plusieurs voix.- Très bien!

10. 6333 - Projet de loi portant modification de la loi modifiée du 9 décembre 1976 relative à l'organisation du notariat

Rapport de la Commission juridique

► **M. Léon Gloden** (CSV), *rapporteur*.- Här President, Dir Dammen an Dir Härën, am Artikel 1 vum Gesetz iwwert d'Notariat vum 9. Dezember 1976 steet: «Les notaires sont les officiers publics pour recevoir tous les actes et contrats auxquels les parties doivent ou veulent faire donner le caractère d'authenticité attaché aux actes de l'autorité publique, et pour en assurer la date, en conserver le dépôt, en délivrer des grosses et des expéditions.»

Den Artikel 15 seet, fir Notaire kënnen ze ginn, muss een d'Lëtzebuergesch Nationalitéit hunn.

D'Europäesch Kommissioun hat e Recours en manquement ënner anerem géint Lëtzebuerg bei dem Europäesche Gerichtshaff agereecht, weinst Nettranspositioun vun der Direktiv vum 21. Dezember 1988 iwwert den „Système général de reconnaissance des diplômes d'enseignement supérieur qui sanctionnent des formations professionnelles d'une durée minimale de trois ans“ a well d'Notairesgesetz virgesäit, datt een d'Lëtzebuurger Nationalitéit muss hunn, fir Notaire genannt ze ginn.

► **Une voix**.- Très bien!

► **M. Léon Gloden** (CSV), *rapporteur*.- De Recours en manquement weinst der Netëmsetzung vun der Direktiv ass net fondéiert. Par contre, de Recours en manquement weinst der Konditioun vun der lëtzebuergescher Nationalitéit ass, laut der Cour, fondéiert.

D'prezis Fro, déi d'Cour ze tranchéieren hat, ass, ob den Exercice vun der Autorité publique, esou wéi se am Notairesgesetz festgehalten ass, et justifiéiert, datt just d'Lëtzebuurger kënnen Notaire ginn.

D'Cour huet also examinéiert, ob en Notaire un der Autorité publique, esou wéi se am Artikel 51 vum Traité niddergeschriwwen ass, deelhëlt

oder net. Fir déi Fro ze beäntweren, huet d'Cour de Beruff a soumat déi verschidde Fonctiounen vum Notaire analyséiert.

D'Cour ass zur Schlussfolgerung komm, datt souwuel d'Authenticatioun vun Akten oder Verträge, d'Poursuite vum Intérêt général, d'Participatioun an d'Saisies immobilières an d'Interventioun en matière successorale net considéréiert kënnen ginn als en Exercice vun der Autorité publique am Sënn vum Artikel 51 vum Traité.

Aner Argumenter, déi dës Feststellung ënnersträichen, sinn, datt d'Notairen hire Beruff an de Konditiounen vun der fräier Konkurrenz exercéieren an datt se perséinlech haftbar si vis-à-vis vun hire Clienten.

D'Cour ass also zur Schlussfolgerung komm, datt d'Notairen net d'Autorité publique am Sënn vum Artikel 51 exercéieren. Soumat ass d'Konditioun, datt ee muss Lëtzebuurger sinn, fir Notaire genannt ze ginn, eng direkt Diskriminatioun, an déi ass net vum Traité erlaabt.

Op där anerer Säit huet d'Cour awer festgehalten, datt d'Notairen en Intérêt général poursuivéieren, well se ënner anerem d'Legalitéit an d'Sécurité juridique vun den Akte garantéieren. Dës „raison impérieuse d'intérêt général“, wéi et am juristesche Jargon heescht, erlaabt eng Restriktioun par rapport zu der Liberté d'établissement.

An dësem Kontext ass d'Sproochekonditioun, dat heescht, datt een adequat Lëtzebuergesch, Franséisch an Däitsch schreiwen a schwätze kann, esou wéi et am Gesetz vum 24. Februar 1984 iwwert de Régime des langues festgehalten ass, ze justifiéieren.

Opgrond vun dem Arrêt vun der Cour gëtt elo punktuell d'Notairesgesetz geännert. Am Artikel 1 Alinéa 2 gëtt den Term „les notaires luxembourgeois“ duerch „notaires au Luxembourg“ ersat. Am Artikel 15 gëtt preziséiert, datt och EU-Bierger kënnen Notaire genannt ginn. Des Weidere gëtt d'Sproocheklausel an den Artikel 15 inséiert.

De Statsrot huet säin Avis den 29. November 2011 ofginn, an d'Chambre des Notaires huet hiren Avis den 28. September ofginn. D'Chambre des Notaires begréisst, datt opgrond vum Arrêt vun der Cour d'Notariatsgesetz ugepasst gëtt a weist och dorobber hin, datt et wichteg ass, datt een Notaire zu Lëtzebuerg déi dräi Sproochen kann.

Chamber TV

weist all öffentlech Sëtzung live an integral

An der Gemeng Bartreng um Kanal S40 / 455.25 Mhz

An der Gemeng Biermereng um Kanal S40 / 455.25 Mhz

Zu Biwer an zu Wecker um Kanal S40 / 455.25 Mhz

An der Gemeng Bous um Kanal S40 / 455.25 Mhz

An der Gemeng Conter um Kanal S40 / 455.25 Mhz

An der Gemeng Dikrech um Kanal S19 / 287.25 Mhz

An der Gemeng Dippech um Kanal S40 / 455.25 Mhz

Zu Esch-Sauer um Kanal S40 / 455.25 Mhz

An der Gemeng Gréiwemaacher um Kanal S40 / 455.25 Mhz

An der Gemeng Hesper um Kanal S40 / 455.25 Mhz

Zu Iermsdref um Kanal S40 / 455.25 Mhz

Zu Kielen (& Brameschhaff), Keespelt, Meespelt, Ollem an Nouspelt um Kanal S40 / 455.25 Mhz

An der Gemeng Mamer um Kanal S40 / 455.25 Mhz

An der Gemeng Manternach um Kanal S40 / 455.25 Mhz

An der Gemeng Miedernach um Kanal S40 / 455.25 Mhz

Zu Nidder- an Uewerfeelen um Kanal S40 / 455.25 Mhz